

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-03-16

Ärendenummer KULT-2026-00038

Handläggare

Clara Hansson

Telefon: 031-368 36 96

E-post: clara.hansson@kultur.goteborg.se

Yttrande över motion av Edwin Friedlaender (M), Hampus Magnusson (M), Anneli Rhedin (M) och Zagros Hama (M) om att avskaffa "enprocentsregeln" för konstnärlig gestaltning i kommunala byggprojekt

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden avstyrker motion av Edwin Friedlaender (M), Hampus Magnusson (M), Anneli Rhedin (M) och Zagros Hama (M) om att avskaffa "enprocentsregeln" för konstnärlig gestaltning i kommunala byggprojekt.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Edwin Friedlaender (M), Hampus Magnusson (M), Anneli Rhedin (M) och Zagros Hama (M) har lagt fram en motion om att avskaffa enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning i kommunala byggprojekt. Motionen föreslår att kommunfullmäktige upphäver sitt beslut från 2013 om att tillämpa enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning vid kommunala byggprojekt. Förslagsställaren menar att enprocentsregeln *"i praktiken blivit stel, dyr och tvingande och drar resurser från verkliga behov"* och förordar i stället att beslut om eventuell konstgestaltning i framtida byggprojekt fattas lokalt av respektive nämnd eller bolag.

Enprocentsregeln är en ekonomisk princip som säger att en procent av den samlade kostnaden vid offentligt finansierad ny-, om- och tillbyggnad ska avsättas för konstnärlig gestaltning. Regeln tillämpas i stora delar av landet av kommuner och regioner. I Göteborgs Stad innebär det att när stadens bolag och förvaltningar gör nyinvesteringar i byggprojekt så avsätter de en procent av byggkostnaden till konst. Syftet med enprocentsregeln är att skapa ett stabilt och långsiktigt ekonomiskt utrymme för konsten, både i planering och i byggnation av offentliga miljöer.

Kulturförvaltningen ser flera negativa konst- och kulturpolitiska konsekvenser av motionens förslag. Ett avskaffande av enprocentsregeln skulle innebära avsevärt mycket mindre pengar till konstgestaltningar, således färre gestaltungsuppdrag till konstnärer och att göteborgare inte möter offentlig konst i samma utsträckning i takt med nyetableringar och Göteborgs utveckling. Förvaltningen kan också se att avskaffandet av enprocentsregeln skulle innebära en försvagning av konsten i stadens arbete med stadsplanering och -utveckling, platsutveckling och gestaltad livsmiljö. Vidare försämrar invånares möjligheter, inte minst barn- och ungas, att påverka sin närmiljö då delaktighet

i många fall är en del av konstprocessen. I stadens nuvarande tillämpning av enprocentregeln finns en flexibilitet för att konstgestaltning på en plats ska vara motiverade ur flera perspektiv, däribland utifrån var i staden det finns behov av satsningar på ny offentlig konst. I detta bidrar kulturförvaltningen med sakkunskap i sin rådgivning och verkar för en jämlik tillgång till konst i det offentliga rummet för invånarna. Förvaltningen bidrar även med samordning och stöd för kvalitativa konstgestaltungsprojekt samt att konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd värnas.

Beaktat ovan bedömer förvaltningen att nuvarande staden-gemensamma strukturer och arbetssätt för enprocentregeln bär flera kvalitativa värden som riskeras gå förlorade vid ett beslut enligt motionens förslag. Sammantaget landar kulturförvaltningen i att föreslå till kulturnämnden att avstyrka motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Enprocentregeln tillämpas av alla större städer i Sverige och är en del i en progressiv utveckling av attraktiva stadsmiljöer¹. Förvaltningen bedömer att motionens förslag om att avskaffa enprocentregeln skulle innebära en negativ påverkan på utvecklingen av Göteborg som konst- och kulturstad, vilket i förlängningen kan påverka stadens attraktivitet negativt.

Enprocentregeln där den tillämpas, såsom i Göteborg, är en integrerad del i stadens arbete för gestaltad livsmiljö som utgår ifrån den nationella politiken för gestaltad livsmiljö². Målet för gestaltad livsmiljö slår fast att arkitektur, form, design, konst och kulturarv har avgörande betydelse i samhällsbygget eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag utifrån bland annat hälsa och välbefinnande. Det handlar också om att i samhällsplanering ta hänsyn till dessa värden för att bidra till ett bättre samhälle och en bättre miljö. Gestaltad livsmiljö har bäring på alla tre hållbarhetsdimensioner men utifrån ekonomisk hållbarhet är resonemanget att god utformning av livsmiljön främjar långsiktig ekonomisk tillväxt genom attraktiva boende- och arbetsmiljöer. Arkitektur och konst har potential att forma en plats unika karaktär, en potential som också kan vara en resurs för besöksnäringen. Konsekvenser av motionens förslag skulle innebära att kulturvärdet konst som beståndsdel och bidrag inom stadens arbete inom gestaltad livsmiljö skulle få en mer perifer och otydlig roll.

Enprocentregeln innebär en långsiktighet och förutsägbarhet då det kommer till finansiering av konst och därigenom inkomstbringande gestaltungsuppdrag till konstnärer. Kulturförvaltningens bedömning är att en avskaffning av enprocentregeln skulle leda till väsentligt färre gestaltungsuppdrag och således försämrade förutsättningar för konstnärer att vara verksamma då en inkomstkälla troligtvis reduceras. Konstnärernas riksorganisation har genom en enkät till sina medlemmar undersökt vad gestaltungsuppdrag har för betydelse för konstnärer³. I undersökningen framgår bland annat att gestaltungsuppdrag är en viktig inkomstkälla och att de konstnärer som arbetar med offentlig konst har en högre medianinkomst än kollegor som inte gör det. Därmed ser kulturförvaltningen att motionens förslag inte går i linje med den konstpolitiska

¹Konstnärsnämnden 2020: [1%-för-konstnärlig-gestaltning-av-offentlig-miljö.pdf](#)

² [Politik för gestaltad livsmiljö - Boverket](#)

³ Konstnärernas riksorganisation 2025: [Utsikt från ateljéerna – Rapport 2: gestaltungsuppdrag - Konstnärernas Riksorganisation](#)

dimensionen i Göteborgs Stads kulturprogram⁴ som handlar om att skapa hållbara villkor för professionella konstnärer och konstlivets infrastruktur.

Nuvarande tillämpningen av enprocentregeln i staden är just regelmässig vilket möjliggör ett gemensamt arbetssätt och kontinuitet i samarbetet mellan berörda parter. Ett beslut enligt motionens förslag, att enprocentregeln avskaffas, skulle innebära att kulturnämndens uppdrag inom enprocentregeln upphör.

Om delar av stadens organisation skulle välja att arbeta vidare med offentlig konst skulle respektive nämnd och bolag behöva ta ett större ansvar. Därtill skulle det inte finnas någon nämnd med ansvar för helheten då uppdraget till kulturnämnden skulle upphöra.

Bedömning ur ekologisk dimension

Politiken för gestaltad livsmiljö är nära sammanflätad med FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling och särskilt mål 11 i Agenda 2030 som behandlar långsiktigt hållbar stads- och samhällsutveckling⁵. På så vis har motionens förslag påverkan på stadens arbete med gestaltad livsmiljö även ur en ekologisk dimension där konsten som kulturvärde i stadsplanering och -utveckling får en mer marginell roll.

Bedömning ur social dimension

Inom arbetet för enprocentregeln har kulturförvaltningen sakkunskap om konst samt ett hela-staden-perspektiv. Kulturförvaltningen stöttar förvaltningar och bolag i investeringsplanering för offentlig konst bland annat vid användning av potter⁶ i enlighet med enprocentregeln. Vägledningen utgår ifrån kunskap om var i staden det finns behov av satsningar på ny offentlig konst. Att integrera konst i olika geografiska platser som kommer att utvecklas de närmaste åren, samt områden som har behov av ny och mer konst bidrar till att säkerställa likvärdig tillgång för stadens invånare till offentlig konst samt konst med varierande uttryck och innehåll i hela Göteborg. Kulturförvaltningens bedömning är att ett avskaffande av enprocentregeln skulle innebära att staden inte längre kan upprätthålla en organisation med den typen av expertis. Således kan konsekvenser av motionens förslag innebära försämrade förutsättningar för en mer jämlik tillgång till konst i staden, det vill säga att invånare möter konst där de bor och verkar.

Konst kan på en plats medverka till att skapa karaktär, sammanhang, delaktighet och tillhörighet till det gemensamma rummet. Konstgestaltningar finns kvar över tid och är identitetsskapande för platserna där de finns. I konstgestaltningsprojekt finns även möjligheten att göra invånarna som bor på platsen delaktiga i processen vilket bidrar till ett demokratiskt samtal och en professionell diskussion om offentlig konst, och konstnärlig kvalitet och stadsutveckling. Offentlig konst blir ofta omdebatterad då konsten ibland bryter mot invanda mönster och väcker starka reaktioner. Med en kompetens som är unik kan konstnärer uttrycka och formulera frågeställningar, värderingar och känslor i estetiska uttryck som ger samhället fler dimensioner och nya perspektiv. Konsten har med andra ord potential att bidra med både mätbara och omätbara värden, och i sammanhanget av stadsutveckling och gestaltad livsmiljö är det detta som konsten bidrar till inom social hållbarhet. Beaktat ovan resonemang ser

⁴ [Göteborgs Stads kulturprogram](#)

⁵ Konstnärsnämnden 2019: 1% för konstnärlig gestaltning av offentlig miljö.

⁶ Göteborgs Stads enprocentregel för konstgestaltning i samband med bygginvesteringar sid 7: [Göteborgs Stad kommunfullmäktige](#)

kulturförvaltningen att motionens förslag inte går i linje med den kulturpolitiska dimensionen i stadens kulturprogram som betonar kulturens bredare roll i samhället och betydelse för demokrati, delaktighet och social hållbarhet. Dimensionen utgår från att kultur är en rättighet och att alla invånare ska ha möjlighet att ta del av, påverka och själva skapa kultur, samt siktar mot att öka tillgängligheten till kultur.

I takt med att staden växer och förändras i sin fysiska form följer kulturvärdet konst med i utvecklingen genom enprocentregeln. Detta då principen är tillväxtdriven och har sin grund i att det byggs bostäder, anläggningar och lokaler för offentligt bruk. På så vis är enprocentregeln ett viktigt och kraftfullt verktyg inom den kulturplanerande dimensionen i stadens kulturprogram som handlar om hur staden använder kultur som en strategisk resurs i samhällsplaneringen. Fokus ligger på att kultur ska vara en integrerad del av stadsutvecklingen.

Bedömning av barnets bästa

Kulturförvaltningen kan se att motionens förslag potentiellt berör barn som bor och vistas på platser med ingen eller lite offentlig konst då barn inte har samma möjlighet som vuxna att ta sig till andra platser. Som redovisats tidigare är kulturförvaltningens bedömning att ett avskaffande av enprocentregeln skulle innebära att staden inte kan upprätthålla en organisation med kunskap om var i staden det finns behov av satsningar på ny offentlig konst utifrån ett hela-staden-perspektiv och ur ett geografiskt jämlikhetsperspektiv. Således kan konsekvenser av motionens förslag innebära försämrade utsikter för barn att möta konst i sin närmiljö. Ytterligare en aspekt är försämrade möjligheter för barn att påverka sin närmiljö då delaktighet i många fall tillämpas i konstprocesserna. Kulturförvaltningen bedömer utifrån ovan resonemang att motionens förslag kan få negativa konsekvenser för barns rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet⁷.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Motion av Edwin Friedlaender (M), Hampus Magnusson (M), Anneli Rhedin (M) och Zagros Hama (M) om att avskaffa "enprocentsregeln" för konstnärlig gestaltning i kommunala byggprojekt.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

⁷ FN:s barnkonvention artikel 31.

Beskrivning av ärendet

Edwin Friedlaender (M), Hampus Magnusson (M), Anneli Rhedin (M) och Zagros Hama (M) har lagt fram en motion om att avskaffa enprocentregeln för konstnärlig gestaltning i kommunala byggprojekt. Kommunstyrelsen har sänt motionen till kulturnämnden, för yttrande senast 30 april 2026. Övriga remissinstanser är stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden, idrotts- och föreningsnämnden, Higab AB och Förvaltnings AB Framtiden.

Motionen föreslår att kommunfullmäktige upphäver sitt beslut från 2013 om att tillämpa enprocentregeln för konstnärlig gestaltning vid kommunala byggprojekt.

Förslagsställaren menar att enprocentregeln ”i praktiken blivit stel, dyr och tvingande och drar resurser från verkliga behov” och förordar i stället att beslut om eventuell konstgestaltning i framtida byggprojekt fattas lokalt av respektive nämnd eller bolag.

Kulturförvaltningen har i beredningen av remissvaret samrått med övriga remissinstanser.

Omvärld och historik

Enprocentregeln tillkom i Sverige 1936⁸ och beslutades av riksdagen året därpå.

Inledningsvis avsåg enprocentregeln statliga byggnationer men blev med tiden även vägledande för landsting och kommuner. Enprocentregeln är en ekonomisk princip som säger att en procent av den samlade kostnaden vid offentligt finansierad ny-, om- och tillbyggnad ska avsättas för konstnärlig gestaltning. Enligt en undersökning genomförd av Konstrådsnämnden 2019 tillämpas regeln i 41 procent av landets kommuner och 55 procent av regionerna. Regeln tillämpas i samtliga större städer. I jämförelse med 2012 är det en ökning med 8 procent för kommunerna och 18 procent för regionerna.⁹ Även utanför Sverige tillämpas procentprogram för konst. I hela Norden finns olika varianter på enprocentregeln och i övriga Västvärlden är det vanligt förekommande tillvägagångssätt att finansiera konst med olika procentprogram.¹⁰

Hur ärendet förhåller sig till styrning i Göteborgs Stad

Stadens tillämpning av enprocentregeln bygger på ett beslut av kommunfullmäktige 2013¹¹. Kulturnämnden har genom sitt reglemente ansvar för att i samverkan med nämnder och styrelser verka för stadens tillämpning av enprocentregeln.

Göteborgs Stads enprocentregel för konstgestaltning i samband med bygginvesteringar är det styrdokument som reglerar Göteborgs Stads tillämpning av enprocentregeln¹² vilket beskrivs mer utförligt under nästkommande rubrik. Utöver det förhåller sig stadens styrmiljö till enprocentregeln i Göteborgs Stads översiktsplan och Göteborgs Stads kulturprogram. I översiktsplanen lyfts enprocentregeln i den tematiska inriktningen¹³ Gestaltad livsmiljö. Enprocentregeln beskrivs som en del av Göteborgs arbete med

⁸Betänkande och förslag angående beredande av vidgade arbetsuppgifter för svenska konstnärer (SOU 1936:50)

⁹ Konstrådsnämnden 2019: 1% för konstnärlig gestaltning av offentlig miljö.

¹⁰ [Enprocentsregeln i Norden - Statens konstråd](#), [Enprocentsregeln världen runt - Statens konstråd](#)

¹¹ Kommunfullmäktige 2013-01-31 §25

¹² Kommunfullmäktige 2023-10-12 §10. Göteborgs Stads enprocentregel för konstgestaltning i samband med bygginvesteringar: [Göteborgs Stad kommunfullmäktige](#)

¹³ De tematiska inriktningarna ska användas tillsammans med de rekommendationer som framgår av översiktsplanens markanvändningskarta. Inriktningarna är generella och gäller i hela kommunen om inget annat framgår. (Översiktsplan Göteborg, tematiska inriktningar: allmänna intressen: [Översiktsplan för Göteborg](#))

gestaltad livsmiljö och framhålls som ett centralt verktyg för att säkerställa att konst integreras i stadens offentliga miljöer. Stadens tillämpning av enprocentregeln kopplas till stads- och platsutveckling, samt demokratiska värden där det betonas att alla göteborgare ska ha möjlighet att möta konst i sin vardagsmiljö. Här framgår att enprocentregeln ska tillämpas systematiskt i stadens bygg- och utvecklingsprojekt. Vidare understryker översiktsplanen att väl gestaltade offentliga rum bidrar till stadens identitet, attraktivitet och upplevelsekaraktär där enprocentregeln är ett sätt att komplettera arkitekturen i att skapa väl gestaltade stadsmiljöer.

Göteborgs Stads kulturprogram slår fast att enprocentregeln är ett viktigt verktyg för att regelmässigt låta produktion av offentlig konst ingå i stadsplaneringen. Offentlig konst som kulturvärde har bäring på samtliga dimensioner inom kulturprogrammet: konstpolitik, kulturpolitik och kulturplanering.¹⁴

Tillämpning av enprocentregeln i Göteborg

Göteborgs Stad har, precis som förslagsställarna uppmärksammar, efter beslut i kommunfullmäktige tillämpat regeln sedan 2013. Det innebär att när Göteborg Stads bolag och förvaltningar gör nyinvesteringar i byggprojekt så avsätter de en procent av byggkostnaden till konst. Syftet med enprocentregeln är att skapa ett stabilt och långsiktigt ekonomiskt utrymme för konsten, både i planering och i byggnation av offentliga miljöer. Genom regeln skapas konstpolitiska värden i form av arbetstillfällen för konstnärer, och kulturpolitiska värden då konst blir tillgänglig i stadsrummet och kan möta människor i vardagen.

Ett styrande dokument för enprocentregeln antogs av Göteborgs kommunfullmäktige 2023 där hela cykeln i arbetet med den offentliga konsten omfattas – tidig planering, genomförande av konstgestaltungsprojekt och avslutningsvis förvaltning och förmedling. Det ställer krav på samordning och att många olika frågor och parter möts i samverkan. I dagsläget är det sju nämnder och tio bolagsstyrelser inom Göteborgs Stad som träffas av enprocentregeln på olika sätt och i olika grad. I det styrande dokumentet tydliggörs roller och ansvar för berörda nämnder och styrelser. Vidare innehåller det definitioner, hur en procent av byggkostnaden vid nyinvesteringar ska beräknas samt maxbelopp. I stadens tillämpning av enprocentregeln finns en flexibilitet i det att respektive nämnd eller styrelse har möjlighet att hantera avsatta medel genom en pott för konstgestaltungsprojekt, vilket framgår av styrdokumentet. En sådan pott kan användas för att exempelvis möjliggöra konstgestaltungsprojekt på andra platser i staden än den geografi som projekten genomförs i och i områden som bedöms som prioriterade för att stärka närvaro av offentlig konst¹⁵.

I 2025 års uppföljning av stadens tillämpning av enprocentregeln kunde kulturförvaltningen konstatera att tillämpningen i flera delar har fungerat väl under det gångna året och att enprocentregeln starkt bidrar till att konstnärer och konsten integreras i formandet av morgondagens gemensamma livsmiljöer i Göteborg. Samtliga berörda

¹⁴ [Göteborgs Stads kulturprogram](#)

¹⁵ Ett konkret exempel på hur detta kan ske i praktiken är att exploateringsförvaltningen i samverkan med kulturförvaltningen under 2025 tog beslut om att under 2026 starta upp arbete med konstgestaltung i tre exploateringsprojekt. Urvalet gjordes från ett sextiotal möjliga exploateringsprojekt/platser i Göteborg och beslutet baserades på en analys av bland annat den geografiska spridningen i staden för att öka tillgången till offentlig konst där behovet är störst, samt huruvida det fanns goda förutsättningar för arbete med konst i sammanhanget.

nämnder och styrelser som haft investeringsvolymen eller projekt som har varit avsättningsgrundande gjorde avsättning i enlighet med styrningen för enprocentregeln under 2025. Ökad tillämpning av regeln har bland annat inneburit att 78 konstgestaltungsprojekt pågick och nio projekt färdigställdes under 2025. Genom dessa nio projekt tillkom tretton nya konstgestaltningar i staden. Flest konstgestaltungsprojekt genomförs i stadsområde Centrum följt av Hisingen, Sydväst och Nordost. 50 procent av de pågående konstgestaltungsprojekten är inom lokaler så som skolor, förskolor och vård- och omsorgsboenden och når därmed prioriterade målgrupper i Göteborg.

Kulturförvaltningens arbetssätt för enprocentregeln

Göteborg Konst¹⁶ är den enhet inom kulturförvaltningen som utför kulturnämndens särskilda samordningsansvar för tillämpning av enprocentregeln. Enheten samverkar med övriga berörda förvaltningar och bolag och utgör stöd i processen för konstgestaltungsprojekt i staden. I arbetet ingår även uppföljning av enprocentregelns tillämpning, framtagande av planeringsunderlag för offentlig konst, förmedling av konstgestaltning och stöd vid rådighet av konstgestaltning såsom flytt eller borttagning. Kulturförvaltningens deltagande genom Göteborg Konst innebär att analyser och beslutsunderlag för i vilka sammanhang ny offentlig konst ska tillkomma i staden bygger på sakkunskap inom konst och har ett hela-staden-perspektiv. Göteborg Konst arbetar för att främja konstnärlig integritet och oberoende så att en stor variation konstnärliga uttryck och perspektiv kan ta plats i stadsrummet. Inom ramen för arbetet tas hänsyn till flera perspektiv såsom den fysiska platsen, invånarna och de sociala relationerna. För att säkerställa att stadens arbete med konstgestaltning är effektivt och håller en hög och jämn kvalitet sker arbetet enligt processen för konstgestaltungsprojekt¹⁷. Processen för konstgestaltungsprojekt består av fyra faser: uppstart, utredning, upphandling och genomförande. Centralt i konstgestaltungsprocessen är att konstnärlig frihet¹⁸ och principen om armlängds avstånd¹⁹ beaktas och värnas genom att omsätta detta i strukturer för det operativa arbetet.

Förvaltningens bedömning

Enprocentregeln har fungerat som en rekommendation inom Göteborgs Stad sedan 1960-talet men tillämpades i liten omfattning i stadens organisation fram till 2013 när

¹⁶Göteborg Konst ansvarar även för kulturförvaltningens arbete med Göteborgs Stads konstsamling, Charles Felix Lindbergs donationsfond och Per och Alma Olssons grundskolefond. Göteborg Konst samverkar med strategiska enheten och kulturmiljöenheten i förvaltningens arbete med att utveckla kulturvärde konst i stadsutvecklingen.

¹⁷ [För beställare av konst - Göteborg Konst](#)

¹⁸ Konstnärlig frihet kan beskrivas som ett ideal som bygger på tanken att konsten ska vara en obunden kraft. Det innebär att innehållet och processerna så långt som möjligt ska vara fria från styrning och att konsten ska värderas utifrån sina konstnärliga kvaliteter. Myndigheten för kulturanalys: Så fri är konsten - Den kulturpolitiska styrningens påverkan på den konstnärliga friheten sid. 8-9 2021.)

¹⁹ Principen om armlängds avstånd syftar till att skapa förutsättningar för konstnärlig frihet genom att förespråka ett organisatoriskt skydd från politiska beslut om konstnärligt och kreativt innehåll. Principen bygger på två förhållanden. Det första är att politiker och politiska församlingar generellt avhåller sig från styrning som påverkar eller riskerar att påverka vilka företeelser konstnärer och kulturskapare väljer att skildra, men också hur olika företeelser skildras. Det andra är att principen bygger på att det ska finnas ett organisatoriskt avstånd mellan politiskt beslutsfattande å ena sidan, och beslut som har med konstnärlig bedömning att göra å den andra. (Myndigheten för kulturanalys: Så fri är konsten - Den kulturpolitiska styrningens påverkan på den konstnärliga friheten sid. 8-9 2021.)

kommunfullmäktige beslutade om att enprocentregeln skulle tillämpas som en regel. Perioden fram till att kommunfullmäktige tog beslut om styrande dokument för enprocentregeln 2023 ökade antal nämnder och styrelser som tillämpade regeln helt eller delvis men måluppfyllelser var i delar låga eftersom det fanns utrymme för olika tolkningar av beslutet 2013. I 2025 års uppföljning av stadens tillämpning av enprocentregeln kunde kulturförvaltningen konstatera att samtliga berörda nådde målet om avsättning i enlighet med regeln. Kulturförvaltningen bedömer således att utan tydlig gemensam styrning integreras konst i stadsutvecklingen i mycket lägre utsträckning och det är därmed rimligt att anta att ett avskaffande av enprocentregeln skulle innebära avsevärt mycket mindre pengar till konstgestaltningar samtidigt som förutsättningarna att arbeta utifrån ett helhetsperspektiv med den offentliga konsten i staden utgår. Konsekvenserna av detta blir bland annat färre gestaltungsopdrag till konstnärer och att göteborgare inte möter offentlig konst i samma utsträckning i takt med nyetableringar och Göteborgs utveckling.

Kulturförvaltningen kan identifiera flera negativa konst- och kulturpolitiska samt samhällspolitiska konsekvenser av motionens förslag, som delvis redovisas under de tre hållbarhetsdimensionerna med hänvisning till kulturprogrammets dimensioner. Enprocentregeln är ett verktyg för att långsiktigt skapa ett ekonomiskt utrymme för konstgestaltning vid planering och byggande av offentliga miljöer. Just långsiktigheten innebär en förutsägbarhet i att tillskapandet av offentlig konst följer nyetableringar och därmed en inkomstkälla för konstnärer och att invånare och besökare får möta konst i det offentliga rummet. Långsiktigheten innebär också att staden kan ha gemensamma etablerade strukturer och arbetssätt för berörda nämnder och bolag.

Som beskrivits ovan så har stadens tillvägagångssätt för tillämpning av enprocentregeln ambitioner att vara effektiv och samtidigt bidra till kvalitativa konstgestaltungsprojekt, och stadens sätt att arbeta med enprocentregeln har uppmärksammats nationellt/internationellt i hur vi kombinerar konstnärlig frihet med offentlig upphandling. Processerna möjliggör att en stor variation konstnärliga uttryck och perspektiv får ta plats och långtgående värnar konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd - just för att de kreativa processerna och konsten ska vara så fri och obunden som möjligt. Kulturförvaltningen ser att förslagsställarna värnar konstens frihet men drar inte samma slutsats att det blir resultatet om enprocentregeln avskaffas. I stället är kulturförvaltningens bedömning att staden behöver reflekterande förhållningssätt om hur vi skapar ett så stort och fritt utrymme för konsten som möjligt inom ramarna för processer som är styrda av regler, lagar och politisk styrning. Det är i sig en motsägelse att tala om frihet och styrning på samma gång, men arbetet med konst kan inte förstås som ett arbete som vilket annat, utan behöver omfatta den specifika komplexitet och de särskilda förutsättningar som detta innebär. När konsten är fri kan de kvalitativa värden uppstå som konsten har potential till. I stadens gemensamma arbete bär kulturförvaltningen denna kunskap och därmed är kulturnämndens ansvar för att i samverkan med nämnder och styrelser verka för stadens tillämpning av enprocentregeln av stor vikt.

Vidare möjliggör stadens nuvarande tillämpning av enprocentregeln flexibilitet för att konstgestaltungsarna ska vara motiverade ur flera perspektiv, däribland ett hela-staden-perspektiv. Kulturförvaltningens bedömning är att ett avskaffande av enprocentregeln skulle innebära att flera kvalitativa värden försvinner då långsiktigheten försvinner och

således nuvarande strukturer och arbetssätt. Det skulle innebära en kompetensförlust i det kulturförvaltningen representerar i det staden-gemensamma arbetet. Inom konstområdet skulle kulturnämnden få försämrade möjligheter att ansvara för och bedriva det övergripande kulturstrategiska arbetet för hela staden. Sammantaget landar kulturförvaltningen i att föreslå till kulturnämnden att avstyrka motionen.

Anna Rosengren

Förvaltningsdirektör

Sofia Lubian

Avdelningschef Kultur- och samhällsutveckling